

Звіт
про громадське обговорення проєкту стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності В6
Перформативні мистецтва галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:

Міністерство освіти і науки України.

2. Зміст питання або назва проєкту документу, що виносилися на обговорення:

Проект стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності В6 Перформативні мистецтва галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки (далі – проєкт Стандарту).

Розроблення стандартів передбачено статтею 10 Закону України «Про вищу освіту».

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності.

Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до [Національної рамки кваліфікацій](#) і використовуються для визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти (наукових установ), результатів навчання за відповідними спеціальностями.

Громадське обговорення проведено у формі електронних консультацій. Проєкт Стандарту було розміщено 06 квітня 2026 року на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України за посиланням:

<https://mon.gov.ua/news/ministerstvo-osvity-i-nauky-proponuie-do-hromadskoho-obhovorennia-proiekt-standartu-vyshchoi-osvity-vyshchoi-osvity-pershoho-bakalavrskoho-rivnia-zi-spetsialnosti-v6-performatyvni-mystetstva>

Зауваження та пропозиції до проєкту Стандарту приймалися до 20 квітня 2026 року на електронну адресу: standards.vo@mon.gov.ua

№ п/п	Пропозиції та зауваження	Врахування/ не врахування (з коротким поясненням причин не врахування)	Остаточний варіант
1.	<i>Аліна Підлипська, професор, доктор мистецтвознавства, професор кафедри хореографічного мистецтва Київського національного університету культури і мистецтв:</i>	Враховано частково.	

Рекомендації та пропозиції щодо змістового та технічного редагування тексту проекту «Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності В6 Перформативні мистецтва галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки»: 1. СК01 – некоректне формулювання «принципи координації». Запропоновано викласти у такій редакції: «СК01. Здатність аналізувати основні етапи історичного розвитку мистецтв, виявляти їх закономірності, стильові особливості, види і жанри, основні принципи взаємодії історико-стильових періодів світової художньої культури» СК02 – порушено логіку перерахування «у напрямках, стилях, жанрах та видах перформативних мистецтв». Запропоновано викласти у такій редакції: «СК02. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах перформативних мистецтв, творчій спадщині видатних майстрів (за видами мистецтв). 2. СК03 – некоректне формулювання «...оперувати термінологією... характеру». Запропоновано викласти у такій редакції: «СК03. Здатність оперувати професійною термінологією перформативних мистецтв у	Прийнятті пропозиції та зауваження до СК01; СК02; СК03; СК04; СК06; СК08; СК09; СК10. Оскільки були враховані пропозиції колег (зокрема колег з Уманського національного університету) про необхідність створення компетентності, що відображає питання культурної та національної ідентичності, була додана така компетентність, за порядковим номером СК03 (СК03. Здатність до збереження національної та культурної ідентичності, популяризації української культурної спадщини засобами перформативних мистецтв), відповідно нумерація компетентностей від СК03 збільшується на одну позицію. З урахуванням пропозицій інших колег, що приймали участь в громадському обговоренні (зокрема Рубан В. В.) СК04 (за старою версією СК03) пропонується в новій редакції: СК04. Здатність оперувати професійним понятійно-категоріальним апаратом перформативних мистецтв у виконавській, викладацькій, режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності.	СК01. Здатність аналізувати основні етапи історичного розвитку мистецтв, виявляти їх закономірності, стильові особливості, види і жанри, основні принципи взаємодії історико-стильових періодів світової художньої культури. СК02. Здатність вільно орієнтуватися у видах, стилях, напрямках, жанрах перформативних мистецтв, творчій спадщині видатних майстрів (за видами мистецтв). СК04. Здатність оперувати професійним понятійно-категоріальним апаратом перформативних мистецтв у виконавській, викладацькій, режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності. СК05. Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою оперування специфічною системою виражальних засобів. СК07. Здатність застосовувати фахові знання, уміння і навички в професійній діяльності у процесі реалізації та презентації творчого мистецького проекту. СК09. Здатність до популяризації перформативних мистецтв в широких
---	---	---

виконавській, викладацькій, режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності (за видами мистецтв)». 3. СК04 – додати до «оперування специфічною системою виражальних засобів» ще й «створення художнього образу», адже лише оперування не є метою мистецької діяльності. Запропоновано викласти у такій редакції: «СК04. Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою оперування специфічною системою виражальних засобів і створення художнього образу». 4. СК06 – некоректно говорити лише про «навички», варто додати «знання» та «вміння»; прибрати «набуті»; замінити «в процесі». Запропоновано викласти у такій редакції: «СК06. Здатність застосовувати фахові знання, уміння і навички у професійній діяльності при реалізації та презентації творчого мистецького проекту». 5. СК08 – варто скоротити «з використанням можливостей засобів масової інформації» до «з використанням засобів масової інформації»; доцільно додати соціальні мережі як канал популяризації	Визначення форми атестації відредаговано та обумовлено переліком прикладів Освітніх програм в Описі Предметних областей (затверджений наказом МОН України від 25.12.2025 №1734) «До спеціальності, зокрема, зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується перформативних мистецтв, сценічного/театрального, хореографічного, циркового/естрадного, акторського мистецтва, драматургії, режисури перформативних мистецтв, театрознавства, критики перформативних мистецтв, освіти з перформативних мистецтв, сценографії, історії перформативних мистецтв, організації діяльності та продюсування у сфері перформативних мистецтв». Визначення Кваліфікаційної роботи надано в Методичних рекомендаціях (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 року № 512) Враховано Оскільки були враховані пропозиції колег (зокрема колег з Уманського національного університету) про необхідність створення компетентності, що відображає	верствах суспільства, в тому числі і з використанням можливостей медіапростору. СК10. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати, розробляти сучасні інноваційні освітні технології у закладах спеціалізованої початкової, профільної, фахової передвищої мистецької освіти. СК11. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в закладах спеціалізованої початкової, профільної, фахової передвищої мистецької освіти. Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту та/або публічного захисту кваліфікаційної роботи, та/або демонстрації кваліфікаційної роботи. Закладу вищої освіти необхідно обрати одну (як виняток – дві) обов'язкові форми атестації. Заклад вищої освіти має право запроваджувати додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти. Кваліфікаційна робота має передбачати самостійне або у складі
--	--	---

перформативних мистецтв. Запропоновано викласти у такій редакції: «СК08. Здатність до популяризації перформативних мистецтв у широких верствах суспільства, зокрема з використанням засобів масової інформації, соціальних мереж тощо». 6. СК09 – зайвий сполучник «ТА» у словосполученні «інноваційні ТА освітні»; у відповідності до законодавства «заклад спеціалізованої мистецької освіти». Запропоновано викласти у такій редакції: «СК09. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати, розробляти сучасні інноваційні освітні технології у закладах спеціалізованої початкової, профільної, фахової передвищої мистецької освіти». 7. СК 10 запропоновано викласти у такій редакції: «СК 10. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в закладах спеціалізованої початкової, профільної, фахової передвищої мистецької освіти».	питання культурної та національної ідентичності, була додана така компетентність, за порядковим номером СК03 (СК03. Здатність до збереження національної та культурної ідентичності, популяризації української культурної спадщини засобами перформативних мистецтв), відповідно нумерація компетентностей від СК03 збільшується на одну позицію. З урахуванням пропозицій інших колег, що приймали участь в громадському обговоренні (зокрема Рубан В. В.) СК04 (за старою версією СК03) пропонується в новій редакції: СК04. Здатність оперувати професійним понятійно-категоріальним апаратом перформативних мистецтв у виконавській, викладацькій, режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності.	групи розв'язання складної спеціалізованої задачі/проблеми предметної області спеціальності (освітньої програми) або на її межі з предметними областями інших спеціальностей / спеціалізацій. Кваліфікаційна робота не повинна порушувати вимоги до академічної доброчесності, визначені Законом України «Про академічну доброчесність». Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному вебсайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозиторії закладу вищої освіти.
---	---	---

	8. Запропоновано викласти у такій редакції форму атестації здобувачів вищої освіти: «Атестація здійснюється у формі кваліфікаційного комплексного екзамену та/або публічного захисту кваліфікаційної роботи. Заклад вищої освіти має право запроваджувати додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти». 9. Вимоги до кваліфікаційної роботи запропоновано викласти у такій редакції: «Кваліфікаційна робота має передбачати одноосібне або у складі групи розв’язання складної спеціалізованої задачі перформативних мистецтв, що характеризується комплексністю та/або невизначеністю умов».		
2.	Людмила Андросук, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін Коледжу хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сергія Лифаря»: Визначаємо позитивним наявність в проєкті стандарту СК03. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері перформативних мистецтв: виконавського, викладацького, режисерсько-постановочного, організаційно-управлінського та	Враховано Оскільки були враховані пропозиції колег (зокрема колег з Уманського національного університету) про необхідність створення компетентності, що відображає питання культурної та національної ідентичності,	СК04. Здатність оперувати професійним понятійно-категоріальним апаратом перформативних мистецтв у виконавській, викладацькій, режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності.

	науково-дослідного характеру (за видами мистецтв). Володіння професійною термінологією є необхідною передумовою для якісної фахової комунікації в мистецькому середовищі та здійснення науково-дослідницької діяльності за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва.	була додана така компетентність, за порядковим номером СК03 (СК03. Здатність до збереження національної та культурної ідентичності, популяризації української культурної спадщини засобами перформативних мистецтв), відповідно нумерація компетентностей від СК03 збільшується на одну позицію. З урахуванням пропозицій інших колег, що приймали участь в громадському обговоренні (зокрема Рубан В. В.) СК04 (за старою версією СК03) пропонується в новій редакції: СК04. Здатність оперувати професійним понятійно-категоріальним апаратом перформативних мистецтв у виконавській, викладацькій, режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності.	
3.	Наталія СЕМЕНОВА кандидатка мистецтвознавства, доцентка, завідувачка кафедри бальної хореографії Харківської державної академії культури: Просимо переглянути рішення щодо вилучення зі складу спеціальних компетентностей СК03 «Здатність оперувати професійною термінологією в сфері перформативних мистецтв:	Враховано Оскільки були враховані пропозиції колег (зокрема колег з Уманського національного університету) про необхідність	СК04. Здатність оперувати професійним понятійно-категоріальним апаратом перформативних мистецтв у виконавській, викладацькій,

виконавського, викладацького, режисерсько-постановочного, організаційно-управлінського та науково-дослідного характеру (за видами мистецтв)». Вважаємо за необхідне зберегти зазначену компетентність з огляду на такі аргументи: 1. У хореографічному мистецтві професійна термінологія є фундаментальною складовою фахової підготовки. Зокрема, у класичному танці, що становить основу хореографічної освіти в усьому світі, традиційно використовується французька термінологія. 2. У сучасних напрямках хореографії, зокрема в бальному та сучасному танці, широко застосовується англійська термінологія, що відображає глобалізаційні процеси у сфері мистецтва. 3. Сучасний фахівець-хореограф повинен вільно володіти та коректно застосовувати професійну термінологію у різних видах діяльності, а саме: – у виконавській практиці; – у викладацькій діяльності; – у балетмейстерсько-постановочній роботі; – у науково-дослідній та мистецтвознавчій діяльності.	створення компетентності, що відображає питання культурної та національної ідентичності, була додана така компетентність, за порядковим номером СК03 (СК03. Здатність до збереження національної та культурної ідентичності, популяризації української культурної спадщини засобами перформативних мистецтв), відповідно нумерація компетентностей від СК03 збільшується на одну позицію. З урахуванням пропозицій інших колег, що приймали участь в громадському обговоренні (зокрема Рубан В. В.) СК04 (за старою версією СК03) пропонується в новій редакції: СК04. Здатність оперувати професійним понятійно-категоріальним апаратом перформативних мистецтв у виконавській, викладацькій, режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності.	режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності.
--	--	--

4. Танцювальне мистецтво є невід’ємною складовою театральної діяльності. Відповідно, професійна термінологія активно використовується і в інших спеціалізаціях галузі перформативних мистецтв, зокрема в театральному мистецтві (у підготовці акторів та режисерів). 5. Водночас термінологія театрального мистецтва (режисерська, акторська) широко застосовується у практиці балетмейстерів і танцівників, що свідчить про міждисциплінарний характер професійної підготовки та необхідність формування спільного термінологічного апарату. 6. Володіння професійною термінологією є необхідною умовою забезпечення якості освітнього процесу, ефективної міждисциплінарної комунікації, а також інтеграції української мистецької освіти у міжнародний культурний і науковий простір. З огляду на зазначене, пропонуємо: зберегти компетентність СК03 у переліку спеціальних компетентностей стандарту вищої освіти або інтегрувати її зміст до інших спеціальних компетентностей із чітким		
---	--	--

	відображенням вимоги щодо володіння професійною термінологією. Сподіваємося на врахування поданих пропозицій у процесі доопрацювання проекту стандарту.		
4.	Науково-педагогічні працівники кафедри образотворчого мистецтва та хореографії Уманського національного університету: Канд. пед. наук, в.о. зав. кафедри Сергій КУЦЕНКО (м. Умань), +380961716175, e-mail: kutsenko.udpu@gmail.com; Канд. пед. наук, доцент Інна ТЕРЕШКО (м. Умань), +380964399749, e-mail: inntere2008@gmail.com; Канд. пед. наук, доцент Ольга БИКОВА (м. Умань), +380974855814, e-mail: blumberry@gmail.com; Канд. пед. наук, доцент Світлана ЗАЄЦЬ (м. Умань), +380682907387, e-mail: zayetssvetas@gmail.com; Доктор філософії, доцент Анастасія ПОДГОРІНОВА (м. Умань), +380963502987, e-mail: a.podhorinova@gmail.com; Старший викладач Ірина ТАНДИТНА (м. Умань), +380682414232, e-mail: i.s.tandytna@udpu.edu.ua Запропонований перелік загальних та спеціальних компетентностей загалом відображає ключові напрями професійної діяльності та забезпечує	Враховано Оскільки були враховані пропозиції колег (зокрема колег з Уманського	СК03 Здатність до збереження національної та культурної ідентичності, популяризації

належний рівень формування професійних знань, умінь і навичок здобувачів освіти. Водночас окремі спеціальні компетентності потребують уточнення, доопрацювання або збереження в чинній редакції з огляду на їхню принципову значущість для якості фахової підготовки, зокрема: - Оскільки сфера перформативних мистецтв виконує не лише естетичну, а й суспільну, виховну та культуротворчу функцію, а саме через музику, театр, хореографію та сценічне мистецтво формуються й передаються цінності, історична пам'ять, традиції та культурні надбання народу, вважаємо за необхідне включити до переліку ЗК компетентність, яка відображала б здатність до збереження національної та культурної ідентичності, популяризації культурної спадщини й репрезентації українського мистецтва засобами перформативних мистецтв. Особливо актуальною така компетентність є для України в умовах війни, коли питання культурної та національної ідентичності безпосередньо пов'язане зі стійкістю суспільства, збереженням історичної пам'яті та культурної незалежності держави. - Вважаємо, що компетентність «СК03. Здатність оперувати	національного університету) про необхідність створення компетентності, що відображає питання культурної та національної ідентичності, була додана така компетентність, за порядковим номером СК03 (СК03. Здатність до збереження національної та культурної ідентичності, популяризації української культурної спадщини засобами перформативних мистецтв), відповідно нумерація компетентностей від СК03 збільшується на одну позицію. З урахуванням пропозицій інших колег, що приймали участь в громадському обговоренні (зокрема Рубан В. В.) СК04 (за старою версією СК03) пропонується в новій редакції: СК04. Здатність оперувати професійним понятійно-категоріальним апаратом перформативних мистецтв у виконавській, викладацькій, режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності. У стандарті прописана можливість навчального закладу формувати власні СК при розробці Освітньо-професійних програм, що надає	української культурної спадщини засобами перформативних мистецтв. СК04. Здатність оперувати професійним понятійно-категоріальним апаратом перформативних мистецтв у виконавській, викладацькій, режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності. СК011. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати, розробляти сучасні інноваційні освітні технології у закладах спеціалізованої початкової, профільної, фахової передвищої мистецької освіти. СК12. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в закладах спеціалізованої початкової, профільної, фахової передвищої мистецької освіти.
--	---	---

професійною термінологією в сфері перформативних мистецтв: виконавського, викладацького, режисерсько-постановочного, організаційно-управлінського та науково-дослідного характеру (за видами мистецтв)», яку за пропозицією Міністерства культури та стратегічних комунікацій України пропонується вилучити, має бути збережена у Стандарті як наскрізна, базова та інтегральна складова професійної підготовки фахівців у сфері перформативних мистецтв, оскільки без володіння професійною термінологією неможливе повноцінне здійснення виконавської, педагогічної, постановочної, управлінської та дослідницької діяльності. • Необхідною складовою, яку варто зберегти у Стандарті, вважаємо компетентності «СК09. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати, розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в спеціалізованих мистецьких закладах освіти: початкової, профільної, фахової передвищої освіти» та «СК10. Здатність використовувати широкий спектр	самостійності у виборі освітніх траєкторій.	
---	--	--

міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в спеціалізованих мистецьких закладах освіти: початкової, профільної, фахової передвищої освіти». Збереження зазначених компетентностей є особливо важливим у зв'язку з ухваленням професійного стандарту «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)», яким передбачено бакалаврський рівень підготовки для здійснення відповідної професійної діяльності. Відтак Стандарт має забезпечувати формування у здобувачів необхідних педагогічних, методичних та міждисциплінарних компетентностей, що є обов'язковими для роботи у спеціалізованих мистецьких закладах освіти. Крім того, вилучення або послаблення компетентностей СК09 та СК10 створить невідповідність між освітнім стандартом і вимогами професійного стандарту, а також звузить можливості працевлаштування випускників у системі мистецької освіти. Саме тому їх збереження є необхідним для забезпечення якості підготовки конкурентоспроможного фахівця та наступності між освітньою і професійною кваліфікаціями.		
---	--	--

	Також варто врахувати доцільність конкретизації спеціальних компетентностей у процесі розробки освітніх програм, зокрема щодо відображення специфіки конкретного виду мистецтва та особливостей підготовки здобувачів освіти за відповідною спеціалізацією.		
5.	<i>Рубан Віктор Васильович – доктор філософії (культурологія), режисер, хореограф, дослідник, продюсер, куратор, програмний директор та представник БО МБФ Імпульс Трансформація Платформа, ініціатор та представник Фонду екстренної допомоги діячам перформативного мистецтва, а також ініціативи Танцплан України, програмний директор та ініціатор програми психоемоційного відновлення українців творчою діяльністю та через мистецьку освіту, генеральний директор Ruban Production ITP, представник України в Європейському культурному парламенті, Global Connector 2026 міжнародної мережі сучасного перформативного мистецтва IETM. Гостьовий професор Valeska Gert 2024-2025 Інституту театрознавства Вільного університету Берліну, відділення критичних танцювальних досліджень</i>		

<i>та Академії Мистецтв м. Берлін (Німеччина), гостьовий професор 2023 відділення хореографії Академії Мистецтв м. Стокгольм (Швеція), викладач кафедри хореографічного мистецтва і танцювальних видів спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України (м. Київ, Україна):</i> <i>Пропозиції до стандарту Закріплення інновації як базової компетентності</i> Доцільно чітко зафіксувати інновацію як одну з ключових компетентностей, що передбачає здатність до створення нових форм і трансформації практики. Це дозволить спрямувати освітній процес на розвиток культури, а не лише на відтворення її існуючих форм. Запропонований перелік компетентностей відображає необхідність посилення інноваційної, дослідницької та культуротворчої функцій хореографічної освіти, додавши загальні та спеціальні компетентності такі як: ЗК09. Здатність розробляти інноваційні проекти перформативного мистецтва з використанням нових форм, форматів та методів створення. ЗК10. Здатність до мистецького дослідження та експерименту у перформативному мистецтві.	Пропозиції по додаванню ЗК 9,10,11 та уточненню ЗК 7 не враховано. Перелік ЗК чітко регламентовано у затверджених відповідно Наказу Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 року № 512 "МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЯХ щодо розроблення стандартів вищої освіти" і не може бути змінений групою розробників стандарту вищої освіти спеціальності В6 Перформативні мистецтва.	
--	--	--

ЗК11. Здатність розробляти інноваційні методики викладання перформативного мистецтва. СК16 (або СК14). Здатність створювати нові художні концепції та формати творів перформативного мистецтва. СК17 (або СК15). Здатність застосовувати експериментальні методи у створенні руху, композиції та сценічної дії. СК18 (або СК16). Здатність переосмислювати традиції перформативного мистецтва та формувати нові підходи. СК19 (або СК17). Здатність розвивати культуру та перформативне мистецтво через нові форми, контексти і практики. <i>Уточнення компетентностей</i> Запропоновані зміни до загальних і спеціальних компетентностей (ЗК07, СК02, СК03, СК07) спрямовані на посилення проєктної, аналітичної та інноваційної складових підготовки. розширити ЗК07 (проєктність доповнивши інноваційністю у поєднанні її з розвитком перформативного мистецтва) у наступному формулюванні: ЗК07. Здатність діяти творчо, ініціативно та наполегливо при вирішенні проблем, критично мислити, діяти у співпраці, планувати та керувати проєктами, які мають культурну, соціальну чи	пропозиції по додаванню нових СК не враховано. Обов'язкова вимога щодо розробки «нових художніх концепцій» та здійснення «інноваційних експериментів» передбачається з третього (доктор філософії, доктор мистецтв) освітнього рівня. Здатність до втілення «інноваційних проєктів перформативного мистецтва з використанням нових форм, форматів та методів створення», доречна, як обов'язкова вимога, на освітньому рівні доктора мистецтв. До того ж, інноваційні експерименти не є обов'язковою вимогою для творчих проєктів бакалаврів спеціалізацій Сценічне мистецтво (актори, театрознавці тощо) та Циркове мистецтво (пантоміма, клоунада тощо). Разом з тим, наявні в стандарті СК 8 та СК 10 (в попередній версії СК7 та СК 9) враховує інноваційні підходи до створення творчих проєктів та розробки педагогічних стратегій. Пропозиції по уточненню СК02 враховано частково.	СК03. Здатність до збереження національної та культурної ідентичності, популяризації української культурної спадщини засобами перформативних мистецтв. СК04. Здатність оперувати професійним понятійно-категоріальним апаратом перформативних мистецтв у виконавській, викладацькій, режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності.
---	--	--

фінансову цінність, та сприяють інноваціям і розвитку перформативного мистецтва. • відкоригувати СК02 (системне розуміння мистецтва та інтегрованість Українського поступу у світовий/долання комплексу меншовартості) СК02. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах перформативних мистецтв, творчій спадщині видатних майстрів України та світу (за видами мистецтв), а також розуміти взаємозв'язки між ними. • уточнити формулювання СК03. Здатність вільно володіти професійною термінологією в сфері перформативних мистецтв: виконавського, викладацького, режисерсько-постановочного, організаційно-управлінського та науково-дослідного характеру (за видами мистецтв). • уточнити СК07 (стосовно роботи з інноваційними технологіями) СК07. Здатність застосовувати традиційні й інноваційні цифрові та мультимедійні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення творчого мистецького проєкту, його реалізації та презентації.	Враховуючи всі надані пропозиції, до стандарту додано СК03, яка апелює до збереження національної ідентичності та популяризації української культури. Пропозиції по уточненню СК 3 враховано частково. СК 3 (за новою версією, СК4) було уніфіковано, враховуючи всі надані пропозиції. Пропозиції по уточненню СК 7 враховано частково. СК 7 (за новою версією, СК8) було уніфіковано, враховуючи всі надані пропозиції. Пропозиції по уточненню СК 9 враховано частково. У СК 9 (СК 10 за новою нумерацією) вказані інноваційні освітні технології, що дозволяє застосувати новизну у викладацьких підходах, проте, пропонована акцентуація на розробці інноваційних методик викладання не відповідає компетентностям освітнього рівня бакалавр. Разом з тим, враховано зміни у словосполученні “сучасні	СК08. Здатність застосовувати традиційні й інноваційні цифрові та мультимедійні технології в процесі створення творчого мистецького проєкту, його реалізації та презентації. СК10. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати, розробляти інноваційні освітні технології у закладах спеціалізованої початкової, профільної, фахової передвищої мистецької освіти.
--	--	---

• уточнити СК09 (стосовно роботи з інноваційних методик викладання) СК09. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати, розробляти інноваційні методики викладання перформативного мистецтва в спеціалізованих мистецьких закладах освіти: початкової, профільної, фахової передвищої. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати, розробляти сучасні інноваційні освітні технології у закладах спеціалізованої початкової, профільної, фахової передвищої мистецької освіти. (прибрано слово сучасні) Для спеціалізації В6.03 «Хореографічне мистецтво» ці компетентності та уточнення є ключовими для розвитку авторського підходу та дозволять здобувачам набути компетентності, які відповідатимуть сучасним вимогам до фахівця інноватора як проактивного суб'єкта культурного процесу спроможного професійно діяти і	інноваційні”, що може сприйматись як тавтологія. Коментар щодо спеціалізації В6.03 «Хореографічне мистецтво» про важливість наявності компетентностей, апелюючих до авторського підходу, інноваційних методик тощо. Враховано. У стандарті прописана можливість навчального закладу формувати власні СК при розробці Освітньо-професійних програм, що надає самостійності у виборі освітніх траєкторій.	
--	--	--

розвиватись в умовах турбулентного динамічного середовища, свідомо формуючи культурний контекст. <i>Зміщення балансу підготовки</i> Пропозиція щодо зміни балансу підготовки у бік посилення практичної та інноваційної складових спрямована на подолання переважання репродуктивної моделі навчання, орієнтованої переважно на відтворення заданих зразків і технік. Це сприятиме формуванню у здобувачів здатності до: • створення власних мистецьких творів; • розробки нових підходів і методів роботи; • самостійного творчого мислення у професійній діяльності. <i>Оновлення форм атестації</i> Запропоновано оцінювати не лише технічні навички, але й креативність та інноваційність, а також впровадити пояснювальну записку як інструмент рефлексії власної практики відповідно до обраної професійної ролі. Це можна закріпити у стандарті наприклад уточненням формулювання визначивши, що публічним захистом кваліфікаційної роботи має бути створення та публічна презентація практичного творчого проєкту (хореографічна, циркова чи театральна	Пропозиція по оновленню форм атестації не врахована. Уточнення формулювання що публічного захисту, а саме, конкретизація щодо творчого проєкту (хореографічна, циркова чи театральна постановка...) та введення пояснювальної записки, звужує можливості здобувачів освіти у виборі виду і форми сценічного продукту, а також, не враховує потреби окремих ОПП, які не потребують пояснювальної записки до творчого проєкту (наприклад, акторські ОПП). Разом з цим, запропоноване формулювання не враховує ОПП, які не захищаються творчим проєктом (театрознавство, організація театральної справи тощо).	Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту та/або публічного захисту кваліфікаційної роботи, та/або демонстрації кваліфікаційної роботи. Закладу вищої освіти необхідно обрати одну (як виняток – дві) обов'язкові форми атестації. Заклад вищої освіти має право запроваджувати додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти.
--	--	---

постановка або участь у виставі, яка можлива як індивідуальна робота або роль у колективному проєкті). Відповідно критеріями оцінювання визначити: технічність виконання, сценічну майстерність, концептуальну цілісність, оригінальний підхід та інноваційність. Обов'язковим доповненням до презентації визначити пояснювальну записку (10–20 сторінок) у якій має бути викладено ідею, опис процесу та використані засоби (описуючи власну роботу для артикуляції її усвідомлення), що дозволить сформувати базовий рівень осмислення власної практики необхідний для бакалаврського рівня. <i>Орієнтація на розвиток перформативного мистецтва та культури</i> Ключова ідея, полягає в закріпленні бачення, що хореографічна освіта має розглядатись як інструмент розвитку культурного середовища і культури загалом. Це передбачає формування фахівця, здатного не лише функціонувати у професії, але й впливати на її розвиток. <i>Підсумок</i> Ключовим є забезпечення переходу від відтворювальної (виконавської) моделі підготовки до творчо-інноваційної, що		
---	--	--

	формує здатність до авторства, експерименту та осмислення практики, що відповідає вимогам сучасності. Отже, стандарт має забезпечити: • перехід від відтворення до створення; • інтеграцію освіти до свідомої участі у культурному процесі; • узгодженість із потребами професійного середовища Таким чином, стандарт має не лише уніфікувати підготовку, але й забезпечити повноцінний розвиток окремих видів перформативного мистецтва як складових підсилення культурного процесу та культури сучасної України.		
6.	<i>Олена МАРТИНЕНКО, гарантка ОПП «Хореографія», доцентка кафедри хореографії та фітнесу БДПУ, кандидатка педагогічних наук;</i> <i>Юлія ТАРАНЕНКО, завідувачка кафедри хореографії та фітнесу, доцентка, кандидатка педагогічних наук БДПУ:</i> Колектив кафедри хореографії та фітнесу Бердянського державного педагогічного університету, за участю викладацького складу, випускників-хореографів та представників студентського самоврядування, розглянув обговорення проєкту стандарту вищої освіти першого		

(бакалаврського) рівня зі спеціальності В6 Перформативні мистецтва галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки. За результатами професійного обговорення пропонуємо розглянути наступні пропозиції: - Щодо спеціальної компетентності СК03, підтримуємо необхідність включення компетентності, що стосується володіння професійним понятійно-категоріальним апаратом. Водночас пропонуємо вдосконалити формулювання. Термін «оперувати» має дещо механістичний характер. Для глибшого відображення фахового рівня пропонуємо замінити його на: «Застосовувати фахову термінологію...» або «Впроваджувати професійний понятійно-категоріальний апарат...» або «Вільно володіти та фахово використовувати професійну термінологію...» Це підкреслить не лише знання слів, а й здатність студента використовувати їх як інструмент у виконавській, викладацькій та науковій діяльності. - Щодо спеціалізацій та освітніх траєкторій, вважаємо за доцільне ініціювати дискусію щодо чіткішого розмежування (або виокремлення спеціалізацій) у межах спеціальності «Перформативні мистецтва». Специфіка	Враховано частково - Проаналізувавши всі рекомендації щодо СК пов'язаного з термінологією, було прийнято нову редакцію “СК04. Здатність оперувати професійним понятійно-категоріальним апаратом перформативних мистецтв у виконавській, викладацькій, режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності”. - Відповідно до Постанови Кабінету міністрів України “Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти” від 30 серпня 2024 р. №1021 визначено чіткий перелік галузей знань до яких увійшла спеціальність В6	СК04. Здатність оперувати професійним понятійно-категоріальним апаратом перформативних мистецтв у виконавській, викладацькій, режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності. Назви спеціалізацій регламентовано Наказом МКСКУ від 28.04.2025 №369. Зклад вищої освіти може самостійно визначати спеціалізації
--	---	--

	підготовки артиста балету, хореографа-постановника та викладача фахових дисциплін має суттєві відмінності в інструментарії. Надання закладам вищої освіти можливості фіксувати спеціалізацію у стандарті дозволить зберегти унікальність національних хореографічних шкіл та забезпечити ринок праці вузькопрофільними фахівцями високої кваліфікації.	Перформативні мистецтва. Поділу на спеціалізації згідно зазначеної Постанови не передбачено. Відповідно не передбачено введення спеціалізацій до Стандартів вищої освіти за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва. Разом з тим, відповідно наказу Міністерства культури і стратегічних комунікацій України від 28.04.2025 № 369 «Про затвердження переліку спеціалізацій деяких спеціальностей галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» з підготовки здобувачів фахової передвищої та вищої (ступені бакалавра, магістра) освіти для державної підтримки сфери культури, зокрема розміщення державного замовлення» передбачено спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво, В6.02 Циркове мистецтво, В6.03 Хореографічне мистецтво як перелік спеціалізацій для державної підтримки сфери культури, зокрема розміщення державного замовлення. Наказів щодо внесення відповідних спеціалізацій до Постанови кабінету міністрів України на основі даного наказу не затверджено. Згідно затверджених Міністерством освіти і науки України Наказом від	
--	---	--	--

27 березня 2025 року № 512
“МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ
щодо розроблення стандартів вищої
освіти”: “Заклади освіти (наукові
установи) при розробленні освітніх
програм можуть формулювання
компетентностей а також
встановлювати додаткові вимоги до
компетентностей, програмних
результатів навчання та форм
атестації, які відображають
особливості конкретних освітніх
програм, предметних спеціальностей
та спеціалізацій, а також потреби
здобувачів і роботодавців”.

- Щодо загальних компетентностей,
розробники Стандарту привели
загальні компетентності у
відповідність до “МЕТОДИЧНИХ
РЕКОМЕНДАЦІЙ щодо розроблення
стандартів вищої освіти” та змінювати
їх не можуть. Разом з тим,
погоджуються з необхідністю
перегляду компетентності ЗК8 у
частині “Здатність жити...”, що
навіть чи може формуватися у рамках
освітнього процесу, а є невід’ємною
складовою процесу життєдіяльності
особи.

-Механізм визнання результатів
неформальної та інформальної освіти

	- Щодо загальних компетентностей (ЗК), пропонуємо переглянути редакцію деяких ЗК, зокрема тих, що стосуються життєдіяльності. Формулювання на кшталт «Здатність жити...» видається логічно некоректним у контексті результатів навчання вищої школи. Як пропозиція: Замінити на складніші інтегральні конструкції: «Здатність до самоорганізації та підтримки високого рівня психоемоційної стійкості у професійній діяльності» або «Здатність до адаптації та конструктивної соціальної взаємодії в динамічному середовищі». Це переводить акцент з «процесу життя» на «професійну життєздатність». - Щодо неформальної та інформальної освіти, вважаємо за необхідне передбачити в стандарті чіткий механізм визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (майстер-класи, участь у професійних інтенсивах, сертифіковані курси). З огляду на майбутні акредитаційні процеси, стандарт має містити рамкові вимоги до перезарахування таких кредитів (наприклад, через процедуру	визначається Законом України “Про освіту”, “Про вищу освіту” та локальними нормативними документами ЗВО, що унеможлиблює їх чітке регламентування Стандартом вищої освіти адже може обмежити автономію ЗВО передбачену ст. 32 Закону України «Про вищу освіту». -Надані у проекті Стандарту вищої освіти компетентності викладацького блоку у редакції: “СК10. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати, розробляти інноваційні освітні технології у закладах спеціалізованої початкової, профільної, фахової передвищої мистецької освіти. СК11. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв’язків для забезпечення освітнього процесу в закладах спеціалізованої початкової, профільної, фахової передвищої мистецької освіти” враховують усі аспекти викладацької діяльності якою може займатися випускник першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. У разі необхідності, додаткові	
--	--	--	--

	підтвердження результатів у ЗВО), щоб уникнути суб'єктивізму під час оцінювання якості освітньої програми експертами НАЗЯВО. - Щодо викладацької (педагогічної) складової, наполягаємо на посиленні викладацького блоку в стандарті. Підготовка бакалавра в сфері хореографії майже завжди передбачає майбутню педагогічну діяльність у закладах позашкільної освіти або аматорських колективах. Аргументуємо це тим, що стандарт бакалавра має чітко корелювати з кваліфікаційними вимогами до педагогів. Це дасть змогу випускникам не лише бути «артистами», а й професійно викладати, що є основною частиною працевлаштування більшості випускників-хореографів.	компетентності можуть бути передбачені розробленими ЗВО освітніми програмами спрямованими на поглиблене засвоєння викладацьких компетентностей та результатів навчання.	
7.	Олександра Бартошевич, голова студентського самоврядування факультету фізичної культури, спорту та здоров'я людини, здобувачка I (бакалаврського) рівня вищої освіти 2 курсу спеціальності 024: Ознайомившись із проектом стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності «Перформативні мистецтва» (галузь знань «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»), висловлюю підтримку прагненню до євроінтеграції освітнього простору.	Враховано. Додано компетентність СК03. Здатність до збереження національної та культурної ідентичності, популяризації української культурної спадщини засобами перформативних мистецтв.	СК03. Здатність до збереження національної та культурної ідентичності, популяризації української культурної спадщини засобами перформативних мистецтв.

Проте, на моє переконання, чинна редакція документа потребує суттєвого доопрацювання в частині збереження національного культурного коду. Сьогодні стандарт виглядає дещо уніфікованим за європейським зразком, що несе ризик нівелювання унікальних здобутків української хореографічної школи. Вважаю, що ми не маємо права втрачати національну ідентичність у гонитві за формальною відповідністю міжнародним лекалам. Мої пропозиції до проєкту: посилення національної складової. Пропоную закріпити вимогу щодо збереження, популяризації та фахового розвитку традицій української народної культури та мистецтва. Це має стати фундаментом підготовки майбутнього митця. Успадкування та трансляція національних традицій є запорукою сталого розвитку української культури. Важливо, щоб стандарт орієнтував здобувачів на здатність не лише відтворювати мистецьку спадщину, а й забезпечувати її життєздатність у довгостроковій перспективі, адаптуючи до сучасних викликів без втрати ідентичності. Спеціальність в умовах сьогодення має готувати не просто фахівця з перформативних практик, а свідомого		
---	--	--

	амбасадора української культури, здатного до змістовного діалогу зі світом саме через призму нашого національного мистецтва. Сподіваюся на врахування думки студентської спільноти, яка прагне будувати майбутнє на міцному фундаменті рідної культури.		
8.	<i>Христина Король, здобувачка освіти на магістерській програмі «Перформативні мистецтва: театрознавство» у Львівському національному університеті імені Івана Франка:</i> У процесі ознайомлення з переліком загальних та спеціальних компетентностей випускника виник ряд питань і пропозицій, які, на мою думку, можуть сприяти уточненню та актуалізації стандарту відповідно до сучасних потреб галузі. Пишу це з позиції людини, яка навчалась на цих спеціальностях. Також комунікувала з іншими студентами і випускниками, викладачами та працівниками і практиками театру. 1. Загальне зауваження щодо структури компетентностей Вважаю, що чинний перелік компетентностей є надмірно узагальненим і поєднує в собі різні професійні напрями (акторство,	Зазначені рекомендації враховують вузькі спеціалізації і не можуть бути враховані для всієї групи спеціалізації спеціальності В6 Перформативні мистецтва	

режисура, театрознавство, продюсування). Примітка: Така універсалізація може призводити до ситуації, коли: • актори отримують надмірний обсяг теоретичних знань, характерних для театрознавців; • театрознавці змушені опановувати практики, притаманні виконавським спеціальностям (зокрема репетиційні процеси). У зв'язку з цим доцільно: • або чіткіше розмежувати компетентності за освітніми траєкторіями, • або передбачити варіативні блоки відповідно до спеціалізації. 2. Зауваження до загальної компетентності ЗК-03 ЗК-03: здатність застосовувати знання та методи математики, природничих наук, інженерії та технологій у професійній діяльності. Примітка: Формулювання потребує уточнення щодо практичного застосування у сфері перформативних мистецтв. Зокрема, можливі інтерпретації цієї компетентності: • застосування інженерного мислення у сценографії (конструювання		
---	--	--

простору, робота з об'ємом, сценічна механіка, цифрове моделювання); • використання математичних підходів у продюсерській та менеджерській діяльності (складання кошторисів, бюджетування, фінансове планування проєктів, грантрайтинг). Просимо надати роз'яснення щодо очікуваного змісту цієї компетентності або уточнити її формулювання. 3. Зауваження до СК-05 СК-05: здатність проводити ефективну діяльність у колективі в процесі реалізації творчого мистецького проєкту. Примітка: Потребує уточнення форматів реалізації цієї компетентності в освітньому процесі. Зокрема: • чи передбачається її формування виключно через теоретичні форми (лекції, семінари), • чи вона має реалізовуватись через практичну діяльність (участь у постановках, проєктах, міждисциплінарних колабораціях). 4. Пропозиції до доповнення спеціальних компетентностей (СК-01, СК-02, СК-03) Пропозиція: доповнити перелік компетентностей такими складовими:		
---	--	--

• здатність до комплексного аналізу вистави як цілісного художнього та соціокультурного явища; • навички критичного письма; • здатність до публічного виступу та професійної самопрезентації; • здатність до ведення фахової дискусії та аргументованого дебатування; • володіння методами інтерв'ювання як інструментом збору, аналізу та репрезентації інформації; • здатність до ефективної комунікації з різними цільовими аудиторіями; • здатність до аналізу сучасних театральних та ширших культурних контекстів. Примітка: Зазначені компетентності відповідають сучасним вимогам до підготовки фахівців у сфері перформативних мистецтв, зокрема в частині розвитку аналітичного мислення, публічної комунікації та міждисциплінарної взаємодії. Вміння здійснювати аргументовану професійну дискусію, брати участь у публічному інтелектуальному обміні, а також використовувати інтерв'ю як дослідницький і медійний інструмент є невід'ємними складовими професійної		
--	--	--

діяльності в сучасному театральному середовищі. 5. Пропозиції до СК-08 Пропозиція: доповнити компетентність такими складовими: • робота з цільовою аудиторією; • визначення та сегментація аудиторії; • основи продюсування проєктів; • організаційні та лідерські навички. Примітка: Сучасний культурний продукт потребує чіткого розуміння аудиторії та ефективного менеджменту. 6. Пропозиції до СК-07 Пропозиція: доповнити: • базові навички роботи з фото- та відеоконтентом; • основи PR та комунікацій; • написання текстів для цифрових платформ (соціальні мережі, сайти); • цифрова документація та архівування. Примітка: Цифрова присутність є невід'ємною частиною сучасної театральної практики. 7. Пропозиції до СК-13 Пропозиція: включити: • аналіз театального та культурного ринку;		
--	--	--

	• навички підготовки та подачі грантових заявок; • робота з open call; • основи культурного продюсування. Примітка: Ці компетентності є критично важливими для самостійної професійної діяльності випускників. 8. Додаткове узагальнююче зауваження Вважаю доцільним посилити у всіх освітніх траєкторіях такі складові: • менеджерські навички; • лідерство; • фінансова грамотність (кошториси, бюджети); • орієнтація в грантових можливостях та міжнародних програмах. Примітка: Це сприятиме більшій професійній автономії випускників та їхній конкурентоспроможності на ринку.		
--	---	--	--

9.	Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенко -Карого. <i>Назви спеціалізацій (предметних спеціальностей):</i> <i>В запропонованій редакції:</i> не регламентується; <i>пропозиція:</i> Відповідно до Методрекомендацій (наказ МОН від 27.03.2025 № 512): Найменування спеціалізацій (предметних спеціальностей) зазначаються у стандартах першого та другого рівнів вищої освіти, якщо: б) законодавством передбачено здійснення підготовки за відповідними спеціалізаціями (предметними спеціальностями) Відповідно до наказу МКСК України від 28.04.2025 № 369: В6.01 Сценічне мистецтво В6.02 Циркове мистецтво В6.03 Хореографічне мистецтво	Враховано частково. Відповідно до Постанови Кабінету міністрів України “Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти” від 30 серпня 2024 р. №1021 визначено чіткий перелік галузей знань до яких увійшла спеціальність В6 Перформативні мистецтва. Поділу на спеціалізації згідно зазначеної Постанови не передбачено. Відповідно не передбачено введення спеціалізацій до Стандартів вищої освіти за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва. Разом з тим, відповідно наказу Міністерства культури і стратегічних комунікацій України від 28.04.2025 № 369 «Про затвердження переліку спеціалізацій деяких спеціальностей галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» з підготовки здобувачів фахової передвищої та вищої (ступені бакалавра, магістра) освіти для державної підтримки сфери культури,	Назви спеціалізацій регламентовано Наказом МКСКУ від 28.04.2025 №369. Заклад вищої освіти може самостійно визначати спеціалізації.
----	---	--	---

	<i>Спеціальні компетентності (СК)</i> В запропонованій редакції: СК02. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах перформативних мистецтв, творчій спадщині видатних майстрів (за видами мистецтв).; пропозиція: СК02.	зокрема розміщення державного замовлення» передбачено спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво, В6.02 Циркове мистецтво, В6.03 Хореографічне мистецтво як перелік спеціалізацій для державної підтримки сфери культури, зокрема розміщення державного замовлення. Наказів щодо внесення відповідних спеціалізацій до Постанови кабінету міністрів України на основі даного наказу не затверджено. Не враховано Заміна формулювання «за видами мистецтв» на «за обраною спеціалізацією» звужує зміст компетентності та обмежує міждисциплінарний характер підготовки, що є важливою складовою сучасної мистецької освіти. Водночас поглиблене вивчення творчої спадщини відповідно до конкретної спеціалізації може бути забезпечене на рівні освітньої програми закладу вищої освіти з урахуванням його автономії та особливостей підготовки. Враховано частково	СК02. Здатність вільно орієнтуватися у видах, стилях, напрямках, жанрах перформативних мистецтв, творчій
--	--	--	---

	Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах перформативних мистецтв, творчій спадщині видатних майстрів (за обраною спеціалізацією). <i>В запропонованій редакції:</i> СК03. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері перформативних мистецтв: виконавського, викладацького, режисерсько-постановочного, організаційно-управлінського та науково-дослідного характеру (за видами мистецтв); <i>пропозиція:</i> СК03. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері перформативних мистецтв (за обраною спеціалізацією). <i>В запропонованій редакції:</i> СК07. Здатність застосовувати традиційні й інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення творчого мистецького проєкту, його реалізації та презентації; <i>пропозиція:</i>	Запропонована редакція звужує зміст компетентності лише до термінології, пов'язаної з конкретною спеціалізацією. Натомість чинне формулювання акцентує увагу на володінні понятійно-категоріальним апаратом сфери перформативних мистецтв у різних видах професійної діяльності. Такий підхід забезпечує комплексність підготовки та відображає багатофункціональний характер професійної діяльності здобувача. Формулювання «за обраною спеціалізацією» звужує зміст компетентності та обмежує її рамками окремої предметної галузі. Компетентність спрямована на формування у здобувача цілісного понятійно-категоріального апарату сфери перформативних мистецтв і забезпечує можливість здійснення різних видів професійної діяльності та міждисциплінарної взаємодії. Враховано частково, згідно рекомендацій стейкхолдерів	спадщині видатних майстрів (за видами мистецтв). У зв'язку з додаванням нової компетентності, нумерацію було оновлено СК04. Здатність оперувати професійним понятійно-категоріальним апаратом перформативних мистецтв у виконавській, викладацькій, режисерсько-постановочній, організаційно-управлінській та науково-дослідній діяльності.
--	---	--	--

	СК07. Здатність застосовувати традиційні й інноваційні технології в процесі створення творчого мистецького проекту, його реалізації та презентації. <i>В запропонованій редакції:</i> СК09. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати, розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в спеціалізованих мистецьких закладах освіти: початкової, профільної, фахової передвищої. СК10. Здатність	Не враховано Педагогічна складова є традиційною та важливою складовою підготовки фахівців у сфері перформативних мистецтв і відповідає потребам професійної практики. Під час громадського обговорення стандарту також надходили пропозиції щодо збереження педагогічної складової спеціальних компетентностей. Вилучення СК10 та СК11(за старою версією СК09, СК10) призвело б до звуження можливостей професійної реалізації здобувачів та обмеження академічної мобільності освітніх програм. Враховано частково	СК08. (за старою версією СК07) Здатність застосовувати традиційні й інноваційні цифрові та мультимедійні технології в процесі створення творчого мистецького проекту, його реалізації та презентації. СК10. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати, розробляти інноваційні освітні технології у закладах спеціалізованої початкової,
--	--	--	--

	використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в спеціалізованих мистецьких закладах освіти: початкової, профільної, фахової передвищої. <i>Пропозиція: Варіант 1</i> Вилучити, враховуючи що у розділі працевлаштування випускників не передбачено викладацьку діяльність у спеціалізованих мистецьких закладах освіти. Формування таких компетентностей, а саме психолого-педагогічної складової підготовки (до 15% обсягу освітньої програми) може бути передбачено, як вибіркова складова освітньої програми та передбачати присвоєння відповідної професійної кваліфікації <i>Варіант 2</i> Винести як додаткові компетентності для освітньо-професійних програм викладацького спрямування (за прикладом СК 14, СК 15). <i>В запропонованій редакції:</i> СК12. Здатність забезпечувати дотримання техніки безпеки під час реалізації викладацького, режисерсько-постановчого, репетиційного процесу; <i>пропозиція:</i> СК12. Здатність забезпечувати дотримання техніки безпеки під час реалізації	Компетентність переформульовано з метою розширення її змісту та поширення вимог щодо дотримання техніки безпеки на всі види професійної діяльності випускника. Забезпечуючи універсальний характер компетентності та її відповідність різним освітнім і професійним траєкторіям здобувачів. Не враховано СК06 (за старою версією СК05) характеризує здатність до командної взаємодії та організації роботи творчого колективу, тоді як СК16 (за старою версією СК15) стосується специфічних компетентностей у сфері репетиційної та постановочної діяльності, пов'язаних із вирішенням професійних і творчих завдань у процесі підготовки мистецького продукту. Отже, компетентності мають різний предмет і не є тотожними. Враховано частково Форма атестації здобувачів та вимоги до кваліфікаційного іспиту визначено згідно затверджених відповідно Наказу Міністерства освіти і науки України від	профільної, фахової передвищої мистецької освіти. СК11. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в закладах спеціалізованої початкової, профільної, фахової передвищої мистецької освіти. СК13. (за старою версією СК12) Здатність забезпечувати дотримання вимог техніки безпеки під час здійснення професійної діяльності.
--	--	---	--

	викладацького, режисерсько-постановчого, репетиційного процесу. <i>В запропонованій редакції:</i> СК15. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками постановчо-репетиційного процесу; <i>пропозиція:</i> дана компетентність суголосна з: СК05. Здатність упроваджувати ефективну діяльність колективу в процесі реалізації творчого мистецького проєкту у складі творчої групи. <i>В запропонованій редакції:</i> Атестація здійснюється у формі кваліфікаційного комплексного екзамену або публічного захисту кваліфікаційної роботи. Заклад вищої освіти має право запроваджувати додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти; <i>пропозиція:</i> Застаріла термінологія.	27 березня 2025 року № 512 “МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ щодо розроблення стандартів вищої освіти” З метою уніфікації термінології в тексті стандарту найменування «екзамен» замінено на «іспит».	Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту та/або публічного захисту кваліфікаційної роботи, та/або демонстрації кваліфікаційної роботи. Закладу вищої освіти необхідно обрати одну (як виняток – дві) обов’язкові форми
--	--	--	--

Потребує уточнень у термінології, а саме: 1) щодо поняття кваліфікаційного комплексного екзамену. В ЗВО не передбачено обов'язкову наявність кваліфікаційних екзаменаційних комісій з присвоєння відповідних кваліфікацій. 2) використовуються різні найменування, а саме “екзамен” та “іспит”. Пропозиція: Атестація здійснюється у формі публічного захисту або демонстрації кваліфікаційної роботи. Заклад вищої освіти має право запроваджувати додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти (наприклад: для теоретичних спеціалізацій можуть встановлювати додатковий атестаційний іспит з теорії та історії перформативних мистецтв, для викладацьких спеціалізацій з психолого-педагогічної складової)		атестації. Заклад вищої освіти має право запроваджувати додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти. Атестаційний іспит зі спеціальності передбачає оцінювання набутих компетентностей, передбачених цим стандартом, компетентностей та результатів навчання передбачених освітньою програмою.
--	--	--

10.	Міністерство культури України 1. У розділі II в позиції «Назви спеціалізацій (предметних спеціальностей)» вказано «Не регламентується», однак є наказ МКСК від 28.04.2025 № 369 «Про затвердження переліку спеціалізацій деяких спеціальностей галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» з підготовки здобувачів фахової передвищої та вищої (ступені бакалавра, магістра) освіти для державної підтримки сфери культури, зокрема розміщення державного замовлення». Таким чином, спеціалізації спеціальності В6 регламентуються, однак перелік не є вичерпним. Відсутність згадки про це в проєкті стандарту призводить до логічної помилки у визначенні освітньої	Враховано частково. 1. Відповідно до Постанови Кабінету міністрів України “Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти” від 30 серпня 2024 р. №1021 визначено чіткий перелік галузей знань до яких увійшла спеціальність В6 Перформативні мистецтва. Поділу на спеціалізації згідно зазначеної Постанови не передбачено. Відповідно не передбачено введення спеціалізацій до Стандартів вищої освіти за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва. Разом з тим, відповідно наказу Міністерства культури і стратегічних комунікацій	Назви спеціалізацій регламентовано Наказом МКСКУ від 28.04.2025 №369. Заклад вищої освіти може самостійно визначати спеціалізації.

	кваліфікації «бакалавр з перформативних мистецтв» та/або правової невизначеності, наслідок чого у закладів вищої освіти виникатимуть проблеми з акредитацією освітніх програм, які будуть розроблені на одну зі спеціалізацій спеціальності (приміром, хореографія чи циркове мистецтво). З іншого боку така назва освітньої кваліфікації створює враження підготовки за вказаним стандартом «універсального фахівця», що ускладнить створення та пропонування на ринку освітніх послуг закладами вищої освіти різних освітніх програм, що стосуються різних видів перформативних мистецтв, серед яких традиційними, але не виключними, є «Хореографія», «Сценічне мистецтво», «Циркове мистецтво». У разі, якщо розробники свідомо передбачають інтегровану освітню програму з перформативних мистецтв, тоді питання знімається.	України від 28.04.2025 № 369 «Про затвердження переліку спеціалізацій деяких спеціальностей галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» з підготовки здобувачів фахової передвищої та вищої (ступені бакалавра, магістра) освіти для державної підтримки сфери культури, зокрема розміщення державного замовлення» передбачено спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво, В6.02 Циркове мистецтво, В6.03 Хореографічне мистецтво як перелік спеціалізацій для державної підтримки сфери культури, зокрема розміщення державного замовлення. Наказів щодо внесення відповідних спеціалізацій до Постанови кабінету міністрів України на основі даного наказу не затверджено. 2.Враховано частково Позиція «Працевлаштування випускників» відредагована та заповнена згідно затверджених відповідно Наказу Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 року № 512 “МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ щодо розроблення стандартів вищої освіти”. А саме в Методичних рекомендаціях зазначено:	
--	--	--	--

	2. В позиції «Працевлаштування випускників» Методичними рекомендаціями передбачено, що «для інших спеціальностей зазначається сфера професійної діяльності, де може працювати випускник освітніх програм за спеціальністю, при цьому невичерпний перелік професій може бути наведений у Пояснювальній записці.». Натомість, проект стандарту передбачає «працевлаштування на посадах, що потребують відповідної освітньої кваліфікації бакалавра з перформативних мистецтв в установах і організаціях галузі культури і мистецтва, у відповідних підрозділах інших юридичних осіб». Така позиція, по-перше, обмежує можливості працевлаштування в форматі самозайнятості або підприємництва, які можуть не передбачати працевлаштування за посадами, по-друге, в класифікаторі професій відсутні професійні назви робіт, які містять словосполучення «перформативні мистецтва», що ускладнює розуміння подальших професійних траєкторій випускників. Таким чином, зазначена позиція потребує змін.	“Професії, для яких запроваджене додаткове регулювання і на підготовку до яких можуть бути спрямовані освітні програми за спеціальністю (спеціалізацією), зазначаються згідно з відповідними професійними стандартами, Національним класифікатором України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) та/або International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08). За необхідності зазначають особливості доступу до таких професій, якщо вони визначені іншими документами законодавства. Для інших спеціальностей зазначається сфера професійної діяльності, де може працювати випускник освітніх програм за спеціальністю, при цьому невичерпний перелік професій може бути наведений у Пояснювальній записці.” Оскільки Спеціальність В6 Перформативні мистецтва не входить до переліку спеціальностей для яких запроваджене додаткове регулювання розробниками було прийняте рішення зазначити сферу професійної діяльності випускників освітніх програм за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва	Сфера професійної діяльності, де може працювати випускник освітніх програм за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва реалізується у суб'єктах господарювання, що здійснюють такі види економічної діяльності (за Класифікатором видів економічної діяльності ДК 009:2010): 85.10 Дошкільна освіта 85.20 Початкова освіта 85.41 Фахова передвища освіта 85.52 Освіта у сфері культури 90.01 Театральна та концертна діяльність 90.02 Діяльність із підтримки театральних і концертних заходів 90.03 Індивідуальна мистецька діяльність 93.29 Організування інших видів відпочинку та розваг Випускники можуть обіймати первинні посади (за Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»). Вичерпний перелік первинних посад визначається чинним законодавством.
--	---	--	--

		реалізується у суб'єктах господарювання, що здійснюють такі види економічної діяльності (за Класифікатором видів економічної діяльності ДК 009:2010): 85.10 Дошкільна освіта 85.20 Початкова освіта 85.41 Фахова передвища освіта 85.52 Освіта у сфері культури 90.01 Театральна та концертна діяльність 90.02 Діяльність із підтримки театральних і концертних заходів 90.03 Індивідуальна мистецька діяльність 93.29 Організування інших видів відпочинку та розваг Випускники можуть обіймати первинні посади (за Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»). Вичерпний перелік первинних посад визначається чинним законодавством 3.Враховано Розділ III заповнений згідно затверджених відповідно Наказу Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 року № 512 “МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ щодо розроблення стандартів вищої освіти”. Але розробники	
--	--	--	--

	3. У розділі III визначаються різні обсяги кредитів ЄКТС, необхідні для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю В6 на основі повної загальної, фахової передвищої, першого циклу бакалаврської тощо освіти, які перевантажують цей розділ та мають певну юридичну невизначеність.	погоджуються з недоцільністю можливості перезарахування кредитів ЄКТС, здобутих за попередньою освітньою програмою підготовки молодшого бакалавра, оскільки в галузі знань «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» (раніше «Культура і мистецтво») не здійснювалась підготовка молодших бакалаврів (короткий цикл вищої освіти), тому відповідний абзац вилучений. Враховано частково Абзацом другим частини четвертої статті 5 Закону України «Про вищу освіту» встановлено, що Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти. Визначення в розділі VI. Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти лише осіб, що здобули <i>профільну або фахову передвищу освіту та повну загальну середню освіту</i> унеможливає вступ талановитих осіб, що мають лише повну загальну освіту. Серед вступників є такі, що навчаються в закладах загальної середньої освіти та паралельно отримують базові практичні фахові	
--	--	--	--

	Зокрема, норма щодо можливості перезарахування кредитів ЄКТС, здобутих за попередньою освітньою програмою підготовки молодшого бакалавра, є недоцільною, оскільки в галузі знань «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» (раніше «Культура і мистецтво») не здійснювалась підготовка молодших бакалаврів (короткий цикл вищої освіти), тому відповідний абзац необхідно вилучити. Абзацом шостим частини другої статті 21 Закону України «Про освіту» встановлено, що вища мистецька освіта здобувається на основі профільної або фахової передвищої мистецької освіти та повної загальної середньої освіти, що не відображено в проєкті стандарту.	уміння і навички на високому рівні навчаючись в позашкільних закладах спеціалізованої освіти мистецького спрямування, мистецьких школах та аматорських колективах, але такі заклади не видають диплом або свідоцтво державного зразка, що підтверджує здобуття профільної або фахової передвищої освіти. Але розробниками враховано абзац шостий частини другої статті 21 Закону України «Про освіту» та абзац другий частини четвертої статті 5 Закону України «Про вищу освіту» і відредаговано розділ VI. Враховано. Розділ III відредагований та заповнений згідно затверджених відповідно Наказу Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 року № 512 “МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ щодо розроблення стандартів вищої освіти”	Для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти можуть вступати особи, які здобули повну загальну середню освіту та/або профільну чи фахову передвищу мистецьку освіту.
--	---	---	---

		4. Не враховано. За результатами громадського обговорення в творчих та наукових	
--	--	--	--

Також Методичними рекомендаціями визначено, що максимальний обсяг кредитів ЄКТС, які можуть бути перезараховані фаховому молодшому бакалавру, становить (у випадку цієї спеціальності) 60 кредитів ЄКТС. Окрім того, перезарахування кредитів в максимальному обсязі може бути тільки у випадку, якщо фахова передвища освіта здобувалася за тотожною спеціалізацією (спеціальністю) з метою дотримання принципу спеціалізованої освіти. Враховуючи викладене, сумнівними вбачаються норми щодо перезарахування для осіб, що здобули відповідну освіту на основі базової загальної середньої освіти за освітньо-професійною програмою обсягом менше, ніж 240 кредитів ЄКТС за спеціальністю Перформативні мистецтва (таких програм не може бути, оскільки стандарт ФПО за цією спеціальністю на основі ПЗСО становитиме виключно 240 кредитів ЄКТС) або спорідненою спеціальністю - 30 кредитів ЄКТС, за іншими спеціальностями - 15 кредитів ЄКТС, а також щодо для осіб, що здобули відповідну освіту на основі базової загальної середньої освіти за освітньо-професійною програмою обсягом 240	спільнотах розробниками було прийнято рішення зменшити кількість кредитів ЄКТС практичної підготовки з 20 до 12, зазначаючи необхідність різних видів, але не конкретизуючи їх. Адже визнання конкретних видів практик може обмежити автономію ЗВО передбачену ст. 32 Закону України «Про вищу освіту». 5. Розділ V. Опис предметної області. 20.10.2025 року на сайті МОН були опубліковані проєкти описів Предметних областей для громадського обговорення. Зауваження та пропозиції надходили на до 03.11.2025. За цей період пропозицій та зауважень до проєкту опису Предметної області спеціальності В6 Перформативні мистецтва пропозицій та зауважень не надійшло. В зазначеному проєкті об'єкти вивчення та/або діяльності були представлені в наступній редакції: “Перформативні мистецтва	
---	--	--

кредитів ЄКТС чи більше за спеціальністю Перформативні мистецтва (таких програм немає) або спорідненою спеціальністю – 60 кредитів ЄКТС, за іншими спеціальностями - 30 кредитів ЄКТС. Окрім того, поняття «споріднена спеціальність» не унормоване в законодавстві, тому його використання призводить до нормативної невизначеності. Враховуючи викладене, розділ III проекту стандарту потребує приведення у відповідність до норм Закону України «Про вищу освіту» та «Методичних рекомендацій». 4. Проектом стандарту передбачається, що «Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів з Перформативних мистецтв повинна передбачати не менше 20 кредитів ЄКТС практичної підготовки за різними видами». Оскільки пояснювальною запискою передбачений перелік з 32 професійних назв робіт, які мають діапазон від педагогічних до артистичних (в різних видах мистецтв) та організаційно-керівних, які самі по собі вимагають розподілу не тільки за видами, але за змістом практик, таке формулювання призводить до правової невизначеності, яка, в свою чергу, ускладнить процес акредитації освітніх	як мистецький феномен, що охоплюють виконавські мистецькі форми (за спеціалізаціями: сценічне мистецтво, циркове мистецтво та хореографічне мистецтво), які розгортаються у визначеному автором (митцем) часі та просторі; теорія і практика перформативних мистецтв та освіти.” Визначення спеціалізацій було регламентовано Наказом МКСКУ від 28.04.2025 №369. Зазначені виправлення до Опису Предметної області спеціальності В6 Перформативні мистецтва («інше творче та виконавське мистецтво») були внесені не членами Підкомісії, а представниками МКСКУ. Розробники Стандартів спеціальності В6 Перформативні мистецтва також не погоджуються з формулювання «інше творче та виконавське мистецтво». Оскільки Наказ МОН від 31.12.2025 № 1734 “Про затвердження описів предметних областей спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти” ще опублікований на сайті МОН України є пропозиція об’єкти вивчення та/або діяльності в описі Предметної області спеціальності В6 Перформативні мистецтва представити в такій	Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів з Перформативних мистецтв повинна передбачати не менше 12 кредитів ЄКТС практичної підготовки за різними видами.
---	---	--

	програм, присвоєння професійних кваліфікацій, а також загрози неякісної організації практичної підготовки здобувачів. Враховуючи викладене, зазначену норму необхідно уточнити і розширити. 5. В розділі V. Опис предметної області проектом серед об'єктів вивчення передбачено «інше творче та виконавське мистецтво». Формулювання «інше виконавське мистецтво» може включати і музичне, і декоративне, і аудіовізуальне, і образотворче (візуальні) мистецтва, які є предметом вивчення інших спеціальностей. Окрім того, поняття «творче мистецтво» відсутнє як в науковій літературі, так і в практичному застосуванні, не має наукового обґрунтування і є незрозумілим за значенням.	редакції: “Перформативні мистецтва як мистецький феномен, що охоплюють виконавські мистецькі форми (сценічне мистецтво, циркове мистецтво та хореографічне мистецтво та ін.), які розгортаються у визначеному автором (митцем) часі та просторі; виконавський, критичний, творчий, дослідницький аспекти перформативних мистецтв, історія перформативних мистецтв.” 6. Враховано частково. Визначення в розділі VI. Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти лише осіб, що здобули профільну або <i>фахову передвищу освіту та повну загальну середню освіту</i> унеможливорює вступ талановитих осіб, що мають лише повну загальну освіту. Серед вступників є такі, що навчаються в закладах загальної середньої освіти та паралельно отримують базові практичні фахові уміння і навички на високому рівні навчаючись в позашкільних закладах спеціалізованої освіти мистецького спрямування, мистецьких школах та аматорських колективах, але такі	Перформативні мистецтва як мистецький феномен, що охоплюють виконавські мистецькі форми (сценічне мистецтво, циркове мистецтво та хореографічне мистецтво та ін.), які розгортаються у визначеному автором (митцем) часі та просторі; виконавський, критичний, творчий, дослідницький аспекти перформативних мистецтв, історія перформативних мистецтв.
--	---	--	--

		заклади не видають диплом або свідоцтво державного зразка, що підтверджує здобуття профільної або фахової передвищої освіти. Але розробниками враховано абзац шостий частини другої статті 21 Закону України «Про освіту» та абзац другий частини четвертої статті 5 Закону України «Про вищу освіту» і відредаговано розділ VI. 7. Враховано Розділ III відредагований згідно затверджених відповідно Наказу Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 року № 512 “МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ щодо розроблення стандартів вищої освіти” 8. Враховано. СК06 (за старою версією СК05) відредаговано відповідно наданих пропозицій. Не враховано	
--	--	---	--

	6. Формулювання змісту розділу VI. Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти суперечить нормі абзацу шостого частини другої статті 21 Закону України «Про освіту» і має бути приведений у відповідність до неї.	Вважаємо зауваження щодо формулювання «у процесі реалізації та презентації творчого мистецького проєкту» дискусійним. Поняття «реалізація творчого мистецького проєкту» охоплює весь комплекс професійної діяльності, пов'язаної зі створенням, підготовкою, організацією та втіленням мистецького продукту. Презентація проєкту є невід'ємним завершальним етапом його реалізації, оскільки саме через публічне представлення результатів творчої діяльності досягається мета мистецького проєкту. Використання обох понять в одному формулюванні не створює правової невизначеності та не виключає презентацію із професійної діяльності, а навпаки, акцентує увагу на необхідності володіння здобувачем освіти компетентностями як зі створення мистецького продукту, так і з його фахового представлення аудиторії. Таким чином, зазначене формулювання спрямоване на конкретизацію результатів професійної діяльності, а не на їх звуження. Педагогічна складова є традиційною та важливою складовою підготовки	Для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти можуть вступати особи, які здобули повну загальну середню освіту та/або профільну чи фахову передвищу мистецьку освіту.
--	---	---	---

	7. Щодо загальних компетентностей. Методичними рекомендаціями передбачено визначення рівня володіння державною та іноземною мовами. У проєкті стандарту в ЗК01 та ЗК02 такої	фахівців у сфері перформативних мистецтв і відповідає потребам професійної практики. Під час громадського обговорення стандарту також надходили пропозиції щодо збереження педагогічної складової спеціальних компетентностей. Вилучення СК10 та СК11(за старою версією СК09, СК10) призвело б до звуження можливостей професійної реалізації здобувачів та обмеження академічної мобільності освітніх програм.	
--	---	--	--

рекомендації не дотримано. Це призведе до невимірюваності та неможливості встановити факт досягнення результатів за цими компетентностями. 8. Щодо спеціальних компетентностей (СК). Застосування слова «упроваджувати» в СК05 щодо ефективної діяльності не може застосовуватися через його значення. Відповідно до словників української мови «впроваджувати (упроваджувати)» можна новації, досвід, норми тощо. А діяльність (переговори, освітній процес) провадять. Окрім того, СК05 потребує переформулювання з метою уникнення тавтології (колектив – творча група). В СК06 щодо здатності застосовувати набуті фахові навички «в професійній діяльності» чи «у процесі реалізації та презентації творчого мистецького проєкту». Перше значно ширше, друге – значено звужує застосування, що призводить до стилістичного конфлікту двох понять в одному реченні. Виникає логічна надмірність та канцелярит. Це створює враження, що реалізація та презентація творчого мистецького проєкту – це не професійна діяльність, що призводить до правової невизначеності у класифікації.	Враховано СК10 (за старою версією СК09) сформована таким визначенням: “СК10. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати, розробляти інноваційні освітні технології у <i>закладах спеціалізованої</i> початкової, профільної, фахової передвищої мистецької освіти.” Враховано частково	СК06. Здатність провадити ефективну діяльність у колективі в процесі реалізації творчого мистецького проєкту у складі творчої групи.
---	---	---

	СК09 та СК10 передбачають певні вимоги, що стосуються педагогічної діяльності. Однак, введення такої кількості педагогічних компетентностей	Визначення виокремлених компетентностей СК15 та СК16 (за старою версією СК14 та СК15) сформовано в новій редакції “Для освітньо-професійних програм які передбачають виконавську діяльність” . Виокремлення таких компетентностей обумовлено переліком прикладів Освітніх програм в Описі Предметних областей (затверджений наказом МОН України від 25.12.2025 №1734) «До спеціальності, зокрема, зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується перформативних мистецтв, сценічного/театрального, хореографічного, циркового/естрадного, акторського мистецтва, драматургії, режисури перформативних мистецтв, театрознавства, критики перформативних мистецтв, освіти з перформативних мистецтв, сценографії, історії перформативних мистецтв, організації діяльності та продюсування у сфері перформативних мистецтв». Серед наведених прикладів є такі, де передбачена виконавська діяльність (...сценічного/театрального, хореографічного,	
--	--	---	--

разом з невизначеністю змістового розподілу практичної підготовки викликає сумніви у якості підготовки фахівців, яким передбачається присвоєння педагогічної кваліфікації. Разом з тим, присвоєння кваліфікації викладача мистецької школи зі сценічного мистецтва або інших перформативних практик (у разі запровадження відмінної від визначених наказом МКСК спеціалізації) неможливе, оскільки ця освіта не потребує раннього виявлення і розвитку відповідних здібностей (з рівня мистецької школи) і суперечить логіці спеціалізованої мистецької освіти. Таким чином, педагогічні кваліфікації можуть присвоюватися виключно за спеціалізаціями «Хореографія» та «Циркове мистецтво» і за умови досягнення окремого спеціального блоку результатів, які мають міститися в освітній програмі закладу освіти поза межами стандарту. Натомість у стандарті варто зазначити компетентність з формулюванням здатності передавати знання, вміння, формувати навички, розуміння та ставлення у сфері відповідного виду перформативного мистецтва. Така здатність може бути універсальною для всіх спеціалізацій цієї спеціальності, оскільки	циркового/естрадного, акторського мистецтва,... режисури перформативних мистецтв...), а є такі, що не передбачають таку діяльність (...драматургії, театрознавства, критики перформативних мистецтв, історії перформативних мистецтв, організації діяльності та продюсування у сфері перформативних мистецтв.) 9. “ЗК08 Здатність жити і здійснювати професійну діяльність у мультикультурному та мультілінгвальному середовищі на основі розуміння та поваги до того, як ідеї та сенси творчо виражаються та передаються в різних культурах і через низку мистецтв та інших культурних форм, розвивати і застосовувати власні ідеї у професійній діяльності з відчуттям свого місця або ролі в суспільстві у різний спосіб та в різних контекстах” та “СК 14 (за старою версією СК13) СК14. Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти у процесі створення і реалізації творчого мистецького проєкту” передбачають професійну самореалізацію на ринку праці.	
---	---	--

передбачатиме ширше, ніж професійна педагогічна діяльність, застосування (наприклад, в роботі з аматорським чи професійним колективом або в тренувальному процесі тощо). «Використовувати принципи» – стилістично неправильний вираз, принципів дотримуються, використовують інструменти, засоби, прилади, застосовують знання, концепції, методи тощо. Текст, викладений в СК09 та СК10 доцільно використати в змісті освітніх програм у разі передбачення ними забезпечення присвоєння професійних педагогічних кваліфікацій. Окрім того, спеціалізовані заклади освіти – це заклади освіти, що забезпечують навчання дітей з особливими потребами (спеціальні школи, реабілітаційні центри). В мистецькій освіті є заклади спеціалізованої освіти мистецького спрямування: мистецькі школи, мистецькі ліцеї, фахові мистецькі коледжі, заклади вищої освіти мистецького спрямування. Тому використання словосполучення «спеціалізовані мистецькі заклади освіти» не відповідає законодавству і призводить до правової невизначеності.	10. Визначення форми атестації відредаговано та обумовлено переліком прикладів Освітніх програм в Описі Предметних областей (затверджений наказом МОН України від 25.12.2025 №1734) «До спеціальності, зокрема, зараховують освітні програми, основний зміст яких стосується перформативних мистецтв, сценічного/театрального, хореографічного, циркового/естрадного, акторського мистецтва, драматургії, режисури перформативних мистецтв, театрознавства, критики перформативних мистецтв, освіти з перформативних мистецтв, сценографії, історії перформативних мистецтв, організації діяльності та продюсування у сфері перформативних мистецтв». Визначення Кваліфікаційної роботи надано в Методичних рекомендаціях (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 року № 512) Перелік професійних назв робіт, за якими випускники можуть працювати на первинних посадах вилучений з Пояснювальної записки.	СК10. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати, розробляти інноваційні освітні технології у зкладах спеціалізованої початкової,
--	--	---

	Виокремлення структурної одиниці «Для виконавських освітньо-професійних програм» є сумнівним з точки зору ідентифікації освітньо-професійних програм з характеристикою «виконавські», оскільки такий термін не вживається в законодавстві до класифікації освітніх програм. СК14 та СК15 передбачають формулювання компетентностей, які не мають чіткого визначення їх рівня, що ускладнює розуміння різниці підготовки фахівців за спеціальністю В6 на рівні фахової передвищої освіти та на бакалаврському і магістерському рівнях вищої освіти.		профільної, фахової передвищої мистецької освіти. Для освітньо-професійних програм які передбачають виконавську діяльність
--	--	--	--

	9. Перелік спеціальних компетентностей не передбачає тих з них, які необхідні для професійної самореалізації на ринку праці, набуття компетентностей, що дають можливість реалізувати професійну самозайнятість тощо. Окрім того, попри перелік можливих професій керівників, інших фахівців з організації процесів, проєкт стандарту не вказує на можливість розроблених на його основі		
--	---	--	--

	освітніх програм сформувати відповідні компетентності. 10. Розділ IX. Форма атестації здобувачів вищої освіти не окреслює специфіки атестації здобувачів, яким закладами вищої освіти можуть присвоюватись певні професійні кваліфікації, особливо з огляду на перелік професій, викладених в пояснювальній записці.		Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту та/або публічного захисту кваліфікаційної роботи, та/або демонстрації кваліфікаційної роботи. Закладу вищої освіти необхідно обрати одну (як виняток – дві) обов’язкові форми
--	--	--	--

	11. Перелік професійних назв робіт, за якими випускники можуть працювати на первинних посадах, викладений у Пояснювальній записці, не відповідає актуальному переліку професійних назв робіт у Національному класифікаторі України: Класифікатор професій (ДК 003:2010), тому потребує суттєвого перегляду. Професійних назв робіт «3340 Викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів», «3340 Викладач мистецької школи (за видами навчання)», «3429 Директор мистецького закладу» не існує в природі, як і багатьох інших у списку. Окрім того, в разі вказання можливості працевлаштування на посаді педагогічного працівника мистецької		атестації. Заклад вищої освіти має право запроваджувати додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти. Атестаційний іспит зі спеціальності передбачає оцінювання набутих компетентностей, передбачених цим стандартом, компетентностей та результатів навчання передбачених освітньою програмою.
--	---	--	--

	школи варто вказати, що ця можливість може бути реалізована виключно в разі забезпечення освітньою програмою формування компетентностей, передбачених професійним стандартом «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)».		
11.	<i>Бородіна Наталія Анатоліївна, д.т.н. зі спеціальності «Цивільний захист», доцента кафедри охорони праці, цивільної та промислової безпеки КПП ім. Ігоря Сікорського:</i> Враховуючи, що відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту» МОН України є центральним органом виконавчої влади, який створює підсистему навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності), пропоную до всіх зазначених вище проєктів стандарту вищої освіти ввести загальні безпекові компетентності. До стандартів вищої освіти ступеня «Бакалавр» ввести дві компетентності: 1) Здатність діяти в умовах надзвичайних ситуацій у мирний і воєнний час задля збереження життя та здоров'я, протидіяти інформаційним і політичним загрозам, брати участь у	Перелік ЗК чітко регламентовано у затверджених відповідно Наказу Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 року № 512 "МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ щодо розроблення стандартів вищої освіти" і не може бути змінений групою розробників стандарту вищої освіти спеціальності В6 Перформативні мистецтва.	

національному спротиві та захищати Батьківщину. 2) Здатність використовувати знання й практичні навички з безпеки праці та здоров'я на роботі під час виконання професійних обов'язків. При цьому, з наявної компетентності в проектах стандарту вищої освіти ступеня «Бакалавр» («Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства на основі усвідомлення цінностей громадянського (вільного демократичного, інклюзивного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина, розуміння соціальних, економічних, політичних концепцій і структур та глобального розвитку і стійкості, брати участь у національному спротиві, захищати Батьківщину, здійснювати професійну діяльність із дотриманням принципів професійної етики та неприпустимості корупції») вилучити «брати участь у національному спротиві, захищати Батьківщину» (стосується тих проектів стандарту вищої освіти, в яких вказана ця компетентність). Врахування даної пропозиції буде гарантувати введення в освітні програми вищої освіти спеціалізованих освітніх компонентів, наприклад «Національний		
--	--	--

спротив» або «Цивільний захист, оборона та патріотичне виховання», «Охорона праці» та ін., що відповідає національним інтересам держави. 3. Проведений аналіз проєктів стандарту вищої освіти дозволив встановити, що в деяких проєктах стандарту з загальної компетентності «Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства на основі усвідомлення цінностей громадянського (вільного демократичного, інклюзивного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина, розуміння соціальних, економічних, політичних концепцій і структур та глобального розвитку і стійкості, брати участь у національному спротиві, захищати Батьківщину, здійснювати професійну діяльність із дотриманням принципів професійної етики та неприпустимості корупції» вилучено фразу «брати участь у національному спротиві», що є вкрай не коректним і вказує на особливу думку розробників стандартів за даним питанням. З врахуванням пропозиції за п. 1 пропоную в проєктах стандарту вищої освіти компетентність ЗК6 викласти у редакції: «Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства на основі усвідомлення цінностей		
---	--	--

	громадянського (вільного демократичного, інклюзивного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина, розуміння соціальних, економічних, політичних концепцій і структур, глобальних подій та цілей сталого розвитку, захищати незалежність і територіальну цілісність України та здійснювати професійну діяльність із дотриманням принципів професійної етики та неприпустимості корупції». 4. В подальшому при попередньому розгляді проєктів стандартів вищої освіти проводити контроль щодо наявності безпекових компетентностей (пропозиції за п.п. 1, 3) та дублювання однакових компетентностей (пропозиція за п. 2). Тобто, для забезпечення набуття здобувачами вищої освіти безпекових компетентностей вважаю за необхідне: ➤ до стандартів вищої освіти ступеня «Бакалавр» включати загальні компетентності: 1) Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства на основі усвідомлення цінностей громадянського (вільного демократичного, інклюзивного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина, розуміння соціальних, економічних, політичних концепцій і		
--	---	--	--

	структур, глобальних подій та цілей сталого розвитку, захищати незалежність і територіальну цілісність України та здійснювати професійну діяльність із дотриманням принципів професійної етики та неприпустимості корупції. 2) Здатність діяти в умовах надзвичайних ситуацій у мирний і воєнний час задля збереження життя та здоров'я, протидіяти інформаційним і політичним загрозам, брати участь у національному спротиві та захищати Батьківщину. 3) Здатність використовувати знання й практичні навички з безпеки праці та здоров'я на роботі під час виконання професійних обов'язків.		
--	--	--	--